

KURUMSAL RISK YÖNETİMİ SÜRECİNDE İÇ DENETİMİN YÖNETİME KATKISI

ŞERİF OLGUN ÖZEN–CGAP
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
İÇ DENETİM BİRİMİ BAŞKANI

sozen@csgb.gov.tr

- İç denetim birimleri kurumlarında kurumsal risk yönetimi kapsamında nasıl davranmalılar?
- İşe nereden başlamalılar?
- İdarelerine bu anlamda nasıl katkı sağlayabilirler?

RISK YÖNETİMİ KONUSUNDA YETKİNLİK

İç denetim birimlerinin risk kavramı, risklerin tanımlanması, kontrol faaliyetlerinin belirlenmesi, ölçülmesi, güncellenmesi gibi riske ilişkin konularda yetkin olması gerekmektedir.

İç denetçilerin bu yetkinlikleri kazanmak için çaba göstermesi, iç denetim birimi başkanının gerekli imkanları sunması ve desteklemesi gerekir.

KURUM ANALIZI

- İç denetim birimi idarenin Kurumsal risk yönetimi konusunda hangi düzeyde olduğunu tespit etmeli, bu konuda bilgi toplamak amacıyla bir çalışma yürütmelidir.
- Kurumsal risk yönetimi idarelerin gündeminde olmasa bile iç denetim biriminin gündeminde mutlaka olmalıdır.
- İç denetim birimleri risk yönetim süreçlerinin işletilmesi konusunda öncü olmalı, kurumlarını bu konuda sürekli uyanık tutmalıdır.

DENETİM FAALİYETLERİ VE PLANLAMALAR

RISK ESASLI PLANLAMA

- İç denetim birimleri tarafından yapılan ve tüm süreçleri kapsayan risk değerlendirmesi kurumun risk haritasını oluşturmakta ve kuruma risk yönetim sürecinde önemli bir girdi sağlayabilmektedir.
- İç denetim planlarında risk yönetim süreçlerinin etkinliğini konu alan bir faaliyet planlanmalıdır.

RISK ESASLI PLANLAMA

- İç denetim, kurumunun risk yönetim süreçleri konusundaki olgunluk düzeyini tahlil etmeli kurumun ihtiyaçları doğrultusunda danışmanlık veya denetim faaliyetleri planlamalıdır.

İÇ DENETİM BİRİMLERİ NE YAPAR

- KURUMDA RİSK YÖNETİM SÜRECİ OLUŞTURULMAMIŞSA:
- Böyle bir sürecin oluşturulmasına ilişkin tavsiyeleriyle birlikte bu konuyu yönetimin dikkatine sunmalıdır.
- Üst yönetimin ve yönetim kurulunun görüş ve talimatlarını almalıdır.

İÇ DENETİM BİRİMLERİ NE YAPAR

- Üst yönetimin talimatları desteklerse;
- Danışmanlık faaliyeti kapsamında risk yönetim süreçlerinin ilk kurulumuna yardımcı olur:
 - Eğitimler
 - Risk kültürünün oluşturulması
 - Kolaylaştırıcılık
 - Risk yönetim çerçevesinin kurulması
 - Komisyonlara katılım
 - Öneri geliştirme

İÇ DENETİM BİRİMLERİ NE YAPAR

- KURUMDA BİR RİSK YÖNETİM SÜRECİ MEVCUTSA:
- İç denetim birimi risk yönetim sürecinin yeterliliğini değerlendirir.

ÖRNEK

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İç Denetim Birimi Başkanlığı
- İç Kontrol konusunda idarenin düzeyini belirleme
- Kurumsal Risk Yönetimi konulu danışmanlık faaliyeti
 - 2 aşamalı eğitimler
 - Kuruma özel risk yönetim modeli
 - KRY rehberi
 - Komisyon ve toplantılarda kolaylaştırıcılık

SÜREÇ DENETİMLERİ VE RİSKLER

- İç denetçiler denetime aldıkları veya danışmanlık yaptıkları süreçleri risk değerlendirmesine tabi tutmaktadırlar.
- İç denetçilerce denetime tabi tutulan alanlara ilişkin olarak belirlenen riskler idarenin risk yönetim sürecine önemli katkı yapmaktadır.
- **Süreçleri stratejik amaçlarla birlikte değerlendirmek üst yöneticinin ve denetlenen birim yöneticilerinin dikkatlerini süreçlerden amaçlara yönleltmektedir.**

SÜREÇ DENETİMLERİ VE RİSKLER

- Belirlenen riskler denetlenen birimle toplantılar aracılığı ile paylaşılmaktadır.
- Risk tanımları ve puanlar üzerinde müzakereler yapılarak birim çalışanlarının eğitilmesi sağlanmaktadır.
- Kurum ve birim risk kütüğüne katkı sağlanmaktadır.

RISK BİLGİLERİNİN SUNULMASI

- İç denetim birimlerinin ürettiği **bilgileri üst yöneticinin kullanabileceği formatta sunması** değer yaratabilmek için ayrı bir önem taşımaktadır.
- Kurum süreçlerinde yürütülen denetim ve danışmanlık faaliyetlerinin genelleme yapabilecek örneklem kullanılarak yerine getirilmesi, farklı süreçler üzerinde yürütülen denetim sonuçlarının toplulaştırılarak, kurum amaçları ve hedefleri ile bağlantısı kurularak üst yöneticiye sunulması gerekir.

RISK BİLGİLERİNİN SUNULMASI

- İç denetim standartlarına ve kurumunun süreçlerine hakim, yönetimin önceliklerini takip eden bir iç denetim birimi başkanı gerekmektedir.

ÜST YÖNETİCİNİN DESTEĞİ

- Bağımsızlığını sağlamış, doğrudan üst yönetici ile iletişim kurabilen ve üst yönetici tarafından görüşüne başvurulmuş bir iç denetim birimi kuruma katkı sağlayabilmek için gerekli olan ilk kapıyı açmış demektir.
- Bundan sonrası kendisine açılan kapıdan girerek en iyi performansı göstermektir.

